

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeberg 4 - 1000 BRUSSEL

Brussel, 15 juli 2020

Uw brief van: 2 maart 2020
Uw kenmerk: BA/2020/SVS
Ons kenmerk: 52.022/II/PN
NB

Betreft: klacht betreffende eentalige wegbewijzeringsborden

In zitting van 10 juli 2020 onderzocht de Vaste Commissie Taaltoezicht (VCT), in verenigde afdelingen, een klacht betreffende het feit dat verschillende borden enkel eentalig Nederlands zijn. Meer specifiek gaat het over de volgende borden:

- het wegbewijzeringsbord "Vlaanderen - Ronse" bij de toegang naar Ronse vanuit Elzele;
- het wegbewijzeringsbord "Welkom Ronse" aan Elzeelsesteenweg;
- de wegbewijzeringsborden "Leuze - Centrum - Station - Politie" aan het kruispunt Elzelestraat & Olifantstraat;
- het wegbewijzeringsbord "Politie" aan de hoek van de Politiekegevangenestraat;
- de borden aan het commissariaat van de politie in de Politiekegevangenestraat;
- de wegbewijzeringsborden "Centrum - Algemeen Ziekenhuis-Clinique - Politie - Utextbel V" in de Zonnestraat.

In uw brief van 2 maart 2020 deelde u het volgende mee:

Een deel van de foto's zijn genomen op de gewestwegen, waarvoor de stad geen verantwoordelijkheid draagt. De andere borden richten zich tot elke burger en niet alleen tot de Ronsenaars, zodat deze niet vallen onder de taalwet. We verwijzen naar wat we daarover eerder schreven als antwoord op een voorgaande klacht.

We verwijzen hierbij meer bepaald naar het standpunt van professor BOES, die stelt dat straatnaamborden geen mededelingen aan het publiek zijn en dienvolgens niet onder de taalwet vallen. Dit is ook het standpunt dat Minister Bourgeois innam in zijn antwoord op de parlementaire vraag van de heer Van Eycken op 9 december 2009 in het Vlaams Parlement.

We verwijzen tevens naar een aangetekend schrijven *d.d.*, dat wij ontvingen van het agentschap Binnenlands Bestuur van de Vlaamse Regering inzake het arrest van de Raad van State van 19 juni 2008 over het taalgebruik in bestuurszaken. Dit arrest, dat u ongetwijfeld kent, stelt onder meer dat:

- de commissie voor Taaltoezicht ten onrechte het enige administratieve orgaan zou zijn, dat bevoegd is om de wetgeving inzake het taalgebruik in administratieve zaken te interpreteren;
- de Vlaamse Regering wel degelijk bevoegd is om het taalgebruik te regelen, krachtens de bijzondere wet tot hervorming van de instelling.

De vermelding “politie” is overigens zo universeel (police/police/Polizei/Polizia) dat ze eigenlijk voor niemand een vertaling behoeft, des te meer dat het alom gekende logo van de politie er bij is vermeld.”

*
* *

In haar arrest nr. 184.353 van 19 juni 2008 heeft de Raad van State het volgende geoordeeld over de rol van de VCT als toezichtsorgaan inzake de naleving van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT):

“In tegenstelling tot hetgeen de verzoekende partij in haar tweede middel betoogt, is de interpretatie die de bestreden beslissing aan artikel 25 SWT geeft dan ook niet onwettig en is zij op dat vlak afdoende gemotiveerd, ook al wijkt die interpretatie af van “de vaste rechtspraak van de VCT”. Op geen enkele wijze toont de verzoekende partij aan waarom een interpretatie die afwijkt van de adviezen van de VCT – adviezen die geen bindende kracht hebben en geen jurisdictionele beslissingen zijn – de bestuurlijke beslissingen die op die afwijkende interpretatie steunen onwettig zou maken. De verzoekende partij noemt Commissie immers ten onrechte “het enige administratieve orgaan dat bevoegd is om de wetgeving betreffende het taalgebruik in administratieve zaken te interpreteren”: zij dicht aldus de Commissie een bevoegdheid tot authentieke interpretatie van de wetten toe en gaat daarmee voorbij aan artikel 84 van de Grondwet, luidens welke bepaling alleen de wet een authentieke uitlegging van de wetten mag geven. Zij zou ook dwalen mocht zij daarmee hebben bedoeld dat alle rechtscolleges, de Raad van State inbegrepen, aan wie het toevalt in voorkomend geval de betrokken wetgeving te interpreteren, de adviezen zouden moeten volgen.”

Overeenkomstig artikel 60 SWT heeft VCT tot taak te waken voor de toepassing van de SWT. Zij doet dit door middel van het uitbrengen van adviezen aan de verantwoordelijke overheden. Zoals de Raad van State terecht stelt, hebben deze adviezen geen bindende kracht en geven aldus geen authentieke interpretatie aan de wetten. Zij hebben wel een morele waarde.

Verder is - in tegenstelling tot wat u beweert - overeenkomstig artikel 129, § 2 van de Grondwet de bijzondere federale wetgever bevoegd voor het regelen van het gebruik van de talen voor de bestuurszaken in de taalgrensgemeenten.

De borden die geplaatst zijn aan de gewestwegen vallen onder de verantwoordelijkheid van het Vlaams Gewest en niet onder de verantwoordelijkheid van de stad Ronse. Met betrekking tot deze borden is de klacht ontvankelijk, maar ongegrond ten aanzien van de stad Ronse.

*
* *

Volgens de vaste rechtspraak van de VCT zijn straatnaamborden berichten en mededelingen aan het publiek in de zin van de SWT (zie: VCT-adviezen nrs. 604 van 10 juni 1965; 3100 van 25 januari 1971; 47.234 van 15 april 2016; 49.317-318-319-320-321 van 27 april 2018).

Noch uw aangehaalde arrest van de Raad van State – waarvan het voorwerp betreft de betrekkingen van de randgemeenten met particulieren (art. 25 SWT) -, noch de omzendbrief Peeters stellen de interpretatie van de SWT waarin straatnaamborden worden gekwalificeerd als berichten en mededelingen aan het publiek in vraag. Tevens klopt de bewering niet dat nooit in de schoot van de verenigde vergadering van de VCT een meerderheid werd bereikt over de kwalificatie van straatnaamborden. De VCT heeft in tegendeel herhaaldelijk unaniem geadviseerd dat straatnaamborden in die zin moeten worden gekwalificeerd.

Overeenkomstig artikel 11, § 2, tweede lid SWT dienen berichten en mededelingen aan het publiek in de taalgrensgemeenten in het Nederlands en in het Frans te worden gesteld.

De straten in de gemeente Ronse moeten over een Nederlandstalige en een Franstalige benaming beschikken. De straatnaamborden dienen tegelijk en integraal in het Nederlands en in het Frans te worden gesteld maar niet op dezelfde voet van gelijkheid als in het tweetalige gebied Brussel-Hoofdstad. Er dient voorrang te worden verleend aan het Nederlands. De teksten in de andere taal dan die van het taalgebied, *in casu* het Frans, hoeven dan ook niet noodzakelijk in hetzelfde lettertype of dezelfde lettergrootte te worden gesteld. Ze moeten wel in een adequate en leesbare vorm worden weergegeven (zie: VCT-advies nr. 45.087 van 22 december 2013).

Aangezien de betrokken straatnaamborden volledig in het Nederlands zijn geplaatst en de Franstalige benaming volledig wordt weggelaten, is de klacht met betrekking tot de borden behalve deze geplaatst aan de gewestwegen ontvankelijk en gegrond ten aanzien van de Stad Ronse.

Een afschrift van dit advies wordt gestuurd naar de klager en de Vlaams Minister van Mobiliteit en van Openbare Werken.